

Reisikindlustuse tingimustes on kirjeldatud reisikindlustuse kindlustuskaitse, käitumine kahjujuhtumi korral ja kahju hüvitamise põhimõtted.

Reisikindlustuse eesmärk on abistada kindlustatud isikut reisiga seotud võimalike ootamatute sündmuste korral ja hüvitada nende kulud, tagades talle reisi muretu kulgemise. Reisikindlustus kehtib Eestist alguse saanud välisreisidele.

Kindlustuslepingu osad on kindlustuspoliis (edaspidi poliis) ja käesolevad reisikindlustuse tingimused (edaspidi tingimused). Enne kindlustuslepingu sõlmimist peab kindlustusvõtja veenduma andmete õigsuses ja kindlustuskaitse ulatuse sobivuses ning tutvuma tingimustega.

Kindlustusandja on AS LHV Kindlustus (edaspidi **LHV**).

Kindlustusvõtja on poliisile märgitud isik (edaspidi kindlustusvõtja).

Kindlustatud isik on kindlustuslepingus nimeliselt määratud isik

Kindlustusandja kontaktandmed

Klienditugi

E–R kl 9–17
699 9111
kindlustus@lhv.ee
lhv.ee

Kahjukäsitus

ööpäev ringi
680 1122
kahjud@lhv.ee
lhv.ee

Sisukord

Kindlustussummade tabel	3
Reisikindlustuse tingimused	5
Mõisted	5
Reisitõrkekindlustus	5
Meditatsioonikindlustus (sh õnnetusjuhtumikindlustus)	8
Pagasikindlustus	13
Vastutus- ja õigusabikindlustus	14
Rendiauto omavastutuse kindlustus	16
Spordikaitse	17
Covid-19 kaitse	18
Üldised välistused	18
Käitumine kahjujuhtumi korral	20
Hüvitamise üldpõhimõtted	20
Kindlustatud isiku kohustused	20
LHV kohustused	21
LHV vabanemine täitmiskohustusest	21
Kindlustuslepingu lõppemine ja ülesütlemine ning sellest taganemine	21
Alakindlustus, ülekindlustus ja mitmekordne kindlustus	22
Teadete esitamine	22
Isikuandmete töötlemine	22
Järelevalve ja kaebuste lahendamine	23
Tingimustele kohalduv õigus ja tingimustest tulenevate nõuete aegumine	23
Vastuolud tingimuste dokumentides	23

Kindlustussummade tabel

Tabelis on toodud reisikindlustuse kindlustussummad, hüvitispiirid ja omavastutuse summad.

- Kindlustussumma rakendub iga kindlustatud isiku ja kõikide ühe reisi jooksul toimunud kindlustusjuhtumite kohta.
- Hüvitispiir rakendub iga kindlustatud isiku ja iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.
- Omavastutuse summa rakendub iga kindlustatud isiku ja iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.

Kindlustuskaitse	Kindlustussumma / hüvitispiir		Omavastutus
Reisitörkekindlustus			
Kindlustussumma	Poliisil valitud kindlustussumma	Poliisil valitud omavastutuse summa	
sh vältimatult vajalike esemete soetamine ühissõiduki hilinemisel üle 4 tunni	200 eurot		
sh vältimatult vajalike esemete soetamine ühissõiduki hilinemisel üle 24 tunni	300 eurot		
Meditasiinibikindlustus			
Kindlustussumma	Poliisil valitud kindlustussumma		
sh hambaravi hüvitispiir	500 eurot		
sh meditsiinilise abivahendi hüvitispiir	200 eurot		
Õnnetusjuhtumikindlustus			
Kindlustussumma	50 000 eurot		
Kindlustussumma püsiva puude korral	Kuni 50 000 eurot		
Kindlustussumma surma korral (alates 16 a kindlustatud isik)	50 000 eurot		
Kindlustussumma surma korral (alla 16 a kindlustatud isik)	2000 eurot		
Pagasikindlustus			
Kindlustussumma	Poliisil valitud kindlustussumma	Poliisil valitud omavastutuse summa	
sh nuti-, foto-, videoseadmed, süle- ja tahvelarvutid ning nende lisaseadmed	Poliisil valitud kindlustussumma	200 eurot	
sh hüvitispiir pagasi hilinemisel üle 4 tunni	25% poliisil valitud kindlustussummast		
Vastutus- ja õigusabikindlustus			
Vastutuskindlustuse kindlustussumma	100 000 eurot		
sh kindlustatud isiku valduses või kasutuses olevale spordivarustusele, ruumile, korterile või hoonele tekkinud kahju korral	2000 eurot		
Õigusabikindlustuse kindlustussumma	10 000 eurot		
sh kautsjon	5000 eurot		

Rendiauto omavastutuse kindlustus

Kindlustussumma	2000 eurot
-----------------	------------

Ürituse ärajäämise kaitse

Kindlustussumma	Poliisil valitud reisirõrkekindlustuse kindlustussumma	Poliisil valitud omavastutuse summa
-----------------	--	-------------------------------------

Streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse

Kindlustussumma	Poliisil valitud reisirõrkekindlustuse kindlustussumma	Poliisil valitud omavastutuse summa
-----------------	--	-------------------------------------

Spordikaitse

Meditšiiniabikindlustuse kindlustussumma suure riskiga tegevuse korral	Poliisil valitud meditsiiniabi-kindlustuse kindlustussumma
Kindlustussumma spordiraja või -rajatise sulgemise korral ilma tõttu	50 eurot päev
Kindlustussumma haigusest või vigastusest tingitud võimetuse korral sportida	50 eurot päev
Kindlustussumma spordivarustuse varguse või kahjustumise korral	500 eurot

Füüsilise töö kaitse

Kindlustussumma	Poliisil valitud meditsiiniabi-kindlustuse kindlustussumma
-----------------	--

Covid-19 kaitse

Meditšiiniabikindlustuse kindlustussumma	Sisaldub poliisil valitud meditsiiniabikindlustuse kindlustussummas	
Reisi ärajäämise ja kindlustatud isiku karantiini jäämise kindlustussumma	Sisaldub poliisil valitud reisirõrkekindlustuse kindlustussummas	Poliisil valitud omavastutuse summa

Reisikindlustuse tingimused

Kehtivad alates
01.11.2021

Mõisted

Elektroonikaseade on seade, mida kasutatakse meelelahutuseks, sidepidamiseks või muuks isiklikuks otstarbeks. Elektroonikaseade on näiteks teler, nuti-, foto- ja videoseade, süle- ja tahvelarvutid ning nende lisaseadmed.

Hüvitispiir on suurim summa, mille ulatuses hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju. Hüvitispiir ei lisandu kindlustussummale, vaid see sisaldub kindlustussummas. Hüvitispiir rakendub iga kindlustatud isiku ja iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.

Kehtivuspiirkond on poliisile märgitud maailmaosa, kus kehtib kindlustuskaitse.

Kindlustusjuhtum on tingimustes sätestatud sündmus, mille toimumise korral peab LHV täitma oma tingimustest tuleneva kohustuse.

Kindlustusleping koosneb kindlustuspoliisist (edaspidi **poliis**) ning käesolevatest reisikindlustuse tingimustest (edaspidi **tingimused**).

Kindlustusperiood on poliisile märgitud ajavahemik, mille jooksul kehtib kindlustuskaitse. Kindlustusperiood peab hõlmama ajavahemikku reisi algusest kuni reisi lõpuni. Kui reis pikeneb kindlustatud isikust sõltumatul põhjusel toimunud kindlustusjuhtumi tõttu, pikeneb kindlustuskaitse automaatselt 48 tunni võrra.

Kindlustussumma on suurim võimalik hüvitis. Kindlustussumma sõltub kindlustuskaitse liigist ja on märgitud poliisile. Kindlustussumma rakendub iga kindlustatud isiku ja kõikide ühe reisi jooksul toimunud kindlustusjuhtumite kohta.

Korduvreis on kindlustatud isiku ajutine viibimine väljaspool Eestit. Reis algab Eestist lahkumisel ja lõpeb Eestisse tagasijõudmisel. Korduvreisi reisikindlustuse kehtivus on üks aasta ja reiside arv aastas ei ole piiratud. Ühe reisi pikkus võib olla kuni 60 päeva (kaasa arvatud).

Omapastutus on summa, mis on kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja kanda. Omapastutus arvestatakse väljamakstavast kindlustushüvitisest maha. Omapastutuse summa rakendub iga kindlustatud isiku ja iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.

Ühissõiduk on laev, lennuk, takso, rong vms sõiduk, mis teenindab regulaarliini. Ühissõidukiks loetakse ka reisikorraldaja või majutusteenuse osutaja organiseeritud sõiduvahend, tšarterlennu lennuk ja tellitud buss.

Reisitõrkekindlustus

1. Reisitõrge on:

- reisi ärajäämine;
- sõiduvahendi hiline mine või mitteväljumine;
- reisi katkemine.

Reisitõrke kindlustuskaitse hakkab kehtima 72 tundi peale kindlustuslepingu sõlmimist.

Reisi ärajäämine

1.1. Kindlustusjuhtum on kindlustatud isiku ärajäänud reis, kui selle põhjus on:

- kindlustatud isiku ootamatu haigestumine, raske kehavigastus või surm;
- kindlustatud isiku lähedase eluohtlik seisund, raske kehavigastus või surm;
- kindlustatud isiku ainsa reisikaaslase, kellega koos ta plaanis reisile minna, äkiline haigestumine, raske kehavigastus või surm;
- kindlustatud isiku Eestis asuvale varale äkiliselt tekkinud kahju, mille tõttu on tema kohalolek hädavajalik;

- kindlustatud isiku vastu toime pandud kuritegu, millest tulenevalt ei ole tal võimalik reisile minna;
- reisi eesmärgiks oleva ürituse ärajäämine (kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui poliisil on valitud ürituse ärajäämise kaitse);
- looduskatastroof reisi sihtkohas (kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui poliisil on valitud streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse).

1.2. Reisi ärajäämise korral hüvitab LHV reisitõrkekindlustuse kindlustussumma ulatuses järgmised kulud: kasutamata teenuste kulud, mille eest on tasutud, kuid mida teenuseosutaja ei tagasta, sealhulgas sõidu- ja majutuskulu, kontserdipiletid ning rendiauto kulu.

Sõiduvahendi hilinemine või mitteväljumine

1.3. Kindlustusjuhtum on kindlustatud isiku mahajäämine sõiduvahendist või selle mitteväljumine järgmiste asjaolude tõttu:

- ühissõiduki mitteväljumine sõiduplaani muutuse tõttu juhul, kui sõidupilet oli juba ostetud või broneeritud;
- sõiduvahendi (sealhulgas ühissõiduki, takso, üüri- või rendiauto) sattumine liiklusõnnetusse;
- sõiduvahendi tehniline rike, sealhulgas rehvi purunemine;
- lennuki hädamaandumine ning laeva- ja rongiõnnetus;
- äärmuslikud ilmastikutingimused;
- looduskatastroof (kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui poliisil on valitud streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse);
- kindlustatud isiku vastu toime pandud kuritegu;
- transporditeenuse osutajast tulenevad põhjused, sealhulgas ülebroneerimine;
- lennu tühistamine.

1.4. Sõiduvahendi hilinemise või mitteväljumise korral hüvitab LHV järgmised kulud:

- mõistlik sõidu- ja majutuskulu reisi jätkamiseks või Eestisse naasmiseks;
- kasutamata teenuste kulud, mille eest on tasutud, kuid mida teenuseosutaja ei tagasta (sealhulgas sõidu- ja majutuskulu, kontserdipiletid ning rendiauto kulu);
- asendusteenuste (sealhulgas asendusmajutus ja -lend) kulud;
- välisriigis ühissõiduki ootamise ajal tekkinud vältimatult vajalike kaupade (näiteks söök ja jook) soetamise kulud kuni 200 euro ulatuses juhul, kui ühissõiduk hilineb üle nelja tunni, ja kuni 300 eurot, kui ühissõiduk hilineb üle 24 tunni;
- riie ja hügieenivahendite ostu kulud juhul, kui kindlustatud isiku pagas on transpordiettevõtte valduses.

Reisi katkemine

1.5. Kindlustusjuhtum on reisiplaani muutus või kindlustatud isiku reisilt Eestisse tagasipöördumine järgmistel põhjustel:

- kindlustatud isiku või tema reisikaaslase eluohtlik seisund, raske kehavigastus või surm;
- kindlustatud isiku Eestis viibiva lähedase eluohtlik seisund, raske kehavigastus või surm;
- kindlustatud isiku Eestis asuvalle varale äkiliselt tekkinud kahju, mille tõttu on kindlustatud isiku kohalolek hädavajalik;
- kindlustatud isiku vastu toime pandud kuritegu, millest tulenevalt ei ole tal võimalik reisile minna;
- looduskatastroof reisi sihtkohas (kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui poliisil on valitud streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse).

1.6. Reisi katkemise korral hüvitab LHV järgmised kulud:

- reisi jätkamiseks tehtud mõistlikud kulud;
- kindlustatud isiku Eestisse tagasipöördumise mõistlik sõidu- ja majutuskulu;
- kasutamata teenuste kulud, mille eest on tasutud, kuid mida teenuseosutaja ei tagasta (sealhulgas sõidu- ja majutuskulu ning rendiauto kulu).

Reisi katkemine erakorralise seisukorra tõttu

- 1.7.** Kindlustusjuhtum on kindlustatud isiku evakueerumine Eestisse järgmiste reisi ajal tekkinud sündmuste tõttu:
- sõda, relvakonflikt, terrorism või massirahutused;
 - looduskatastroof;
 - pandeemia või epideemia.
- 1.8.** Erakorralise seisukorra tõttu katkenud reisi korral hüvitab LHV 14 päeva jooksul alates punktis 1.7 nimetatud sündmuse ilmnemisest Eestisse tagasipöördumisega seotud sõidu- ja majutuskulu.
- 1.9.** Erakorralise seisukorra tõttu katkenud reisi korral LHV:
- ei hüvita kasutamata jäänud reisiteenuste kulusid;
 - ei korralda kindlustatud isiku evakueerimist. Evakueeruda tuleb kohalike ametiasutuste või Eesti Välisministeeriumi juhiste alusel;
 - ei hüvita kahju ega kulusid juhul, kui punktis 1.7 kirjeldatud evakueerumise põhjustanud sündmus algas enne, kui kindlustatud isik saabus kriisipiirkonda;
 - ei hüvita kulusid, kui Eesti Välisministeerium on avalikustanud info piirkonna või riigi vältimiseks ja kindlustatud isik reisis sinna pärast selle info avalikustamist.

Ürituse ärajäämine (valitav lisakaitse)

- 1.10.** Kindlustusjuhtum on kindlustatud isiku ärajäetud reis selle eesmärgiks olnud ürituse (sealhulgas konverents, mess, seminar, kontsert, spordiüritus) ärajäämise tõttu.
- 1.11.** Kui reis jääb ära selle eesmärgiks oleva ürituse ärajäämise tõttu, hüvitab LHV järgmised kulud:
- kasutamata teenuste kulud, mille eest on tasutud, kuid mida teenuseosutaja ei tagasta, sealhulgas sõidu- ja majutuskulu;
 - reisi eesmärgiks olnud ürituse pileti kulu, mille eest on tasutud ja mida ürituse korraldaja ei tagasta.

Käitumine reisitörke korral

- 1.12.** Reisitörke korral tuleb reisiga seotud teenuste osutajaid (sealhulgas sõiduteenuse osutaja, majutusteenuse osutaja) sellest viivitamatult teavitada ning taotleda ettemaksu tagastamist või tõrkega seotud lisakulude hüvitamist.
- 1.13.** Kui reisitörke põhjus on kindlustatud isiku vastu toime pandud kuritegu või tema Eestis asuva varaga toimunud juhtum, tuleb sellest teatada politseile, päästeametile või muule pädevale ametiasutusele ning juhtum seal registreerida.
- 1.14.** Reisitörkest tuleb kindlustatud isikul LHV-d viivitamatult teavitada ja LHV antud juhiseid järgida.
- 1.15.** LHV võib kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemiseks nõuda kindlustatud isikult muu hulgas:
- diagnoosi sisaldavat arstitõendit (pere- või raviarsti tõend või väljatrükk patsiendiportaalist) juhul, kui reisitörke põhjustas kindlustatud isiku terviseseisund. Vajaduse korral peab kindlustatud isik võimaldama LHV-le ja tema usaldusarstile juurdepääsu oma varasemale terviseseisundi kohta käivale teabele;
 - dokumente, mis tõendavad kahjujuhtumi tõttu tekkinud kulusid, samuti teenuseosutaja vastust selle kohta, kas ja millises ulatuses ta hüvitab kahjujuhtumi tõttu tekkinud kulud;
 - transpordiettevõtte tõendit sõiduvahendi hilinemise kohta;
 - lisatõendite esitamist, sealhulgas tõendit Eestist lahkumise ja välisriigis viibimise kohta;
 - selgitusi kahjujuhtumi kohta.

Reisitörkekindlustuse välistused

- 1.16.** LHV ei hüvita reisitörke kahjujuhtumiga seotud kulusid juhul, kui reisitörke põhjustas(id):
- terviseseisund või selle muutus (sealhulgas ärevushäire, depressioon või muu psüühikahäire), mis ei ole seotud ootamatu haigestumisega;
 - rasedus, rasedusest tingitud komplikatsioonid või sünnitus, välja arvatud esimese 35 rasedusnädala jooksul raseduse ootamatust komplikatsioonist tingitud terviserike;

- reisi selline kavandamine, et pole arvestatud ümberistumisteks ja turvakontrolliks ettenähtud aega (ajavaru on ebapiisav juhul, kui kahe lennu vahe ja/või lennujaama jõudmine on Euroopas alla kahe tunni ja väljaspool Euroopat alla kolme tunni); asukohariigile omaseid ilmastikuolusid, asukohariigi transpordisüsteemi eripära, liiklusummikuid jms;
- puuduvad või puudulikud dokumendid, sealhulgas kehtivuse kaotanud pass, puuduv viisa, puuduv või nõuetele mittevastav meditsiiniline test ja/või vaksineerimistõend;
- reiskorraldaja, reisibüroo või reisiteenuse vahendaja tegevusest või tegevusetusest tekkinud kahju;
- reisibüroo pankrot;
- reisiga seotud teenuse osutaja pankrot (välja arvatud juhul, kui poliisil on valitud streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse).

Peale punktis 1.16 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

1.17. LHV ei hüvita reisitõrkekindlustuse kahjujuhtumiga seotud järgmisi kulusid:

- reisitõrke tõttu saamata jäänud tulu ja/või kahju, mis on tingitud reisiga seotud võimaluste äralangemisest, sealhulgas sõlmimata leping, saamata jäänud kontaktid, kogemused ja elamused;
- sõiduvahendi remondi, hoidmise, mahakandmise ja transportimise kulud, sealhulgas Eestisse tagasitoomise kulud;
- kulutused söögile, joogile ja muudele vältimatult vajalikele kaupadele, välja arvatud juhul, kui need olid välisriigis ühissõiduki ootamise ajal hädavajalikud ning kui ühissõiduk hilines üle nelja tunni.

Meditsiiniabikindlustus (sh õnnetusjuhtumikindlustus)

2. Meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtum on välisriigis alguse saanud ja toimunud kindlustatud isiku:

- tervises seisundi ootamatu halvenemine, mille esmased nähud ilmnevad reisi ajal, või õnnetusjuhtum, mille tõttu vajab kindlustatud isik vältimatult arstiabi;
- surm reisi ajal.

Meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV järgmised kulud.

2.1. Ravikulud ja ravimid

Uuringu- ja ravikulud, mis on tingitud meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumist ja mis on tehtud reisi ajal ning mille on määranud arst. Ravimite ja raviprotseduuride kulud, mis on tingitud meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumist ja mis on tehtud reisi ajal ning mille on määranud arst.

2.2. Hambaravi

Ootamatu hambavalu tõttu hambaravikulud välisriigis ja/või reisi ajal toimunud õnnetusjuhtumist (nt kukkumine) tingitud hambaravi esmaabikulud, sealhulgas uuringud ja ravimid, kuni 500 euro ulatuses. LHV ei hüvita plaanilist hambaravi.

2.3. Rasedusega seotud arstiabi

Esimese 35 rasedusnädala jooksul raseduse ootamatust komplikatsioonist tingitud vältimatu arstiabi kulu. Kui rasedus on kestnud üle 35 nädala, ei hüvita LHV raseduse komplikatsioonidest tingitud kulu. LHV ei hüvita sünnitusest, sellega seotud tüsistustest, samuti sünnitusjärgsest ravist ega hooldusest tingitud kulu, välja arvatud sünnituse korral raseduse esimese 35 nädala jooksul.

2.4. Meditsiinilised abivahendid

Meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi tagajärjel purunenud kindlustatud isiku proteesi, kuuldeaparaadi või prillide parandamise või asendamise kulu kuni 200 euro ulatuses kindlustusjuhtumi kohta. Meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumist tingitud kulud välisriigis meditsiinilistele abivahenditele (nt prillid, kuulmisaparaat, ratastool, kargud), kui selle on arst määranud, kuni 200 euro ulatuses iga kindlustusjuhtumi kohta.

2.5. Matmis- või tuhastamiskulud

Kindlustatud isiku matmis- või tuhastamiskulud välisriigis ja/või tema surnukeha või tuha Eestisse toomise kulud. Välisriigis matmise või tuhastamise korraldamine või surnukeha või tuha transportimise viis tuleb enne LHV-ga kokku leppida.

2.6. Sõidukulud

- Mõistlikud kulud kindlustatud isiku sõidule raviarstus, kui see oli vältimatult vajalik meditsiiniabi saamiseks välisriigis.
- Raskelt haige või vigastatud kindlustatud isiku Eestisse toomise kulud. Tema transportimise aeg ja viis tuleb enne LHV-ga kokku leppida.
- Kui meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi tõttu vajab kindlustatud isik Eestisse tagasipöördumisel abi, hüvitab LHV teda saatva isiku transpordi- ja majutuskulud.
- Kui meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi tõttu ei saa alaealine kindlustatud isik üksinda Eestisse tagasi pöörduda, hüvitab LHV teda saatva isiku transpordi- ja majutuskulud;

2.7. Majutuskulud

Kindlustatud isiku lisanduvad mõistlik sõidu- ja majutuskulud Eestisse tagasipöördumiseks juhul, kui ta ei saa meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi tõttu pöörduda reisilt tagasi plaanipäraselt. LHV ei hüvita neid kulusid aja eest, mil kindlustatud isik oli sedavõrd paranenud, et tema Eestisse tagasipöördumine või -toomine oleks olnud meditsiiniliselt võimalik.

2.8. Meditsiiniidokumendid

Meditsiiniidokumentide vormistamise, paljundamise ja saatmise kulud juhul, kui see on kahju käsitlemiseks vajalik. LHV ei hüvita sõidu- ega majutuskulud, mis on seotud dokumentide saatmisega.

2.9. Kindlustatud isiku juurde sõitva pereliikme või tema juurde jääva reisikaaslase kulud

- Kindlustatud isiku ühe pereliikme sõidu-, majutus- ja toidukulud sõitmiseks haige, vigastatud ja/või surnud kindlustatud isiku juurde ja tagasi juhul, kui tema juurde ei jäänud ühtegi reisikaaslast või kui teda ei saa transportida Eestisse seitsme päeva jooksul alates kindlustusjuhtumist. Kulud hüvitatakse kindlustatud isiku meditsiiniabikindlustuse kindlustussummast. LHV ei hüvita eelnimetatud kulusid aja eest, mil kindlustatud isik oli sedavõrd paranenud, et tema Eestisse tagasipöördumine või -toomine oleks olnud meditsiiniliselt võimalik.
- Vigastatud või surnud kindlustatud isiku juurde jääva ühe reisikaaslase majutuse mõistlik lisakulu välisriigis ja Eestisse tagasipöördumise sõidukulu, kui see on hädavajalik (nt ema jäämine lapse juurde). Kulud hüvitatakse kindlustatud isiku meditsiiniabikindlustuse kindlustussummast.

Tegutsemine meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi korral

- 2.10. Kui kindlustatud isik vajab kindlustusjuhtumi korral välisriigis sellist arstiabi, mis ei ole haiglaravi, võib ta pöörduda otse tegevusloaga raviarstus.
- 2.11. Kui kindlustatud isiku ravi jätkub ka peale LHV-le teatamist, on LHV-l õigus määrata raviarstus, kus ravi jätkatakse.
- 2.12. Kui kindlustatud isik vajab kindlustusjuhtumi korral välisriigis haiglaravi, tuleb tal LHV-d sellest esimesel võimalusel teavitada.
- 2.13. Kindlustusjuhtumi korral aitab LHV korraldada kindlustatud isiku haiglaravi välisriigis, tagasitoomise Eestisse või matmise või tuhastamise välisriigis. LHV hüvitab eelmainitud kulud ainult juhul, kui need on LHV-ga enne kooskõlastatud.
- 2.14. Kui kindlustusjuhtum on tingitud kindlustatud isiku vastu toime pandud kuriteost, tuleb juhtumist teavitada kohalikku politseid või muud pädevat ametiasutust.
- 2.15. Kindlustushüvitise taotlemiseks tuleb esitada LHV-le järgmised dokumendid:
 - teade kindlustusjuhtumi toimumise ja asjaolude kohta ning kindlustushüvitise saamise taotlus;
 - arstitõend meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi kuupäeva ja kindlustatud isiku diagnoosiga;
 - ravimite, ravi-, majutus- ja transporditeenuse arved;
 - vajaduse korral lisatõendid kahjujuhtumi asjaolude väljaselgitamiseks (nt tõend välisriigis viibimise aja kohta ja terviseandmete tõendid, sh arstitõend või terviseandmete väljavõte).

Meditsiiniabikindlustuse kehtivus sportimise ja muu aktiivse tegevuse ajal

2.16. Meditsiiniabikindlustus kehtib alati järgmiste tegevuste korral:

- harrastus- ja tervisespordialad, sealhulgas jooksmine, rulluisutamine, jalgrattasõit, golf, jooga ja kalastamine;
- ujumine, snorgeldamine ja sukeldumine kuni 10 meetri sügavusele;
- purjetamine (välja arvatud purjelauasõit) sise- ja rannikuvetes;

- matkamine kuni 2500 meetri kõrgusel.

2.17. Meditsiiniabikindlustus suure riskiga tegevuste korral (kehtib ainult juhul, kui poliisil on spordikaitse märke)

- lumelauasõit, mäesuusatamine ja slaalom talispordikeskuse tähistatud radadel;
- võistlussport: ratta-, suusa- ja jooksupõistlusel (sealhulgas maratonil) ning triatlonil osalemine ning samuti nende spordialade treeninglaagrites osalemine ja võistlusteks valmistumine;
- maastikurattasõit;
- sukeldumine kuni 40 meetri sügavusele juhul, kui sukelduval isikul on litsents;
- paadisõit kärestikulisel jõel;
- veesuusatamine, surfamine, lohesurfamine ja purjelauasõit;
- purjetamine avamerel ja ookeanil juhul, kui sadamasse naastakse iga seitsme päeva järel;
- mägimatkamine kuni 4500 meetri kõrgusel;
- matkamine metsikus looduses, sealhulgas kõrbes, taigas ja džunglis;
- osalemine organiseeritud, matkajuhiga safaril;
- kaljuronimine hästivarustatud radadel ja turvavarustust kasutades;
- osalemine spordivõistlustel ja -treeningutel professionaalse sportlasena.

2.18. Meditsiiniabikindlustus on alati välistatud järgmiste tegevuste korral:

- lumelauasõit, mäesuusatamine ja slaalom väljaspool talispordikeskuse tähistatud radasid;
- kiirlaskumine ja lumelauasõit, mis hõlmab helikopterist väljumist;
- sukeldumine üksinda ja öösel, vrakis ja veealuses koopas;
- paadisõit kosest alla ja üksinda paadisõit kõrvalises piirkonnas;
- veemotosport (jetiga sõitmine ja mistahes vahendi vedamine) ning kärestikusõit;
- lennuspordialad, sealhulgas sõit delta- ja paraplaani, purilennuki ja õhupalliga;
- mägimatkamine rohkem kui 4500 meetri kõrgusel, kaljuronimine väljaspool varustatud radasid;
- üksinda matkamine kõrvalises piirkonnas;
- jalgrattaga *downhill*-sõit, jalgrattatrikid, sõitmine BMX-trikirattaga, rulatrikid, *freeride*;
- langevarju- ja *benji*-hüpped;
- sportkelgutamine, suusahüpped ja sööstlaskumine;
- võitluskunst ja enesekaitsega seotud alad, sealhulgas karate, judo, poks, kikkpoks, Tai poks ja maadlus;
- auto- ja motospordialad, ATV-ga sõitmine ning osalemine mootorsõidukite treeningutel, katsetustel, rallil, kardisõidul, mootorsaanisõidul ja mootorrattaspordis.

Füüsiline palgatöö (valitav lisakaitse)

2.19. Meditsiiniabikindlustus kehtib ka füüsilisel tööl ja teenistuses juhul, kui poliisil on märke füüsilise töö kaitse kohta.

Füüsiliseks tööks loetakse töö, mis nõuab üldjuhul füüsilist pingutust, sealhulgas töö auto- või bussijuhi, metsamajandus-, põllumajandus- või ehitustöötaja, toitlustustöötaja, hotelliteenindaja ja koristajana.

2.20. Meditsiiniabikindlustus on alati välistatud järgmiste ametite korral:

- elukutseline kaskadöör;
- kaevandustööline ja puurtornil töötaja;
- tuuker;
- laeva- või lennukimeeskonna liige;
- politseinik, turvatöötaja, päästetöötaja ja demineerija;
- kaitseväeteenistuse tegevteenistuja ja piirivalveteenistuja;
- sõjalisest tegevusest, õppusest ja harjutusest osavõtja ning sõjalisel missioonil osaleja, sealhulgas vaatleja või muu töö tegija;

- mistahes töö, amet või tegevus, mille täitmisel kannab või kasutab kindlustatud isik relva või käitleb lõhkeaineid.

Meditsiiniabikindlustuse välistused

2.21. Eestis tehtud kulud

LHV ei hüvita Eestis tehtud kulu isegi juhul, kui kulu oli põhjustatud välisriigis toimunud kindlustusjuhtumist.

2.22. Enne reisi algust alanud haiguse või vigastusega seotud kulud

LHV ei hüvita ravikulu, mille põhjus on enne reisi alanud haigus või enne reisi tekkinud vigastus. Välistus ei kehti kroonilise haiguse eluohtliku ägenemise korral antava esmaabi korral.

2.23. Plaanilise ravi kulud

LHV ei hüvita plaanilise ravi kulu, sealhulgas plaanilise kosmeetilise operatsiooni kulu.

2.24. Rasedus ja sünnitus

LHV ei hüvita raseduse, sünnituse, abordi ja nendega seotud komplikatsioonidest, samuti sünnitusjärgsest ravist ega hooldusest tingitud kulusid, välja arvatud esimese 35 rasedusnädala jooksul raseduse ootamatust komplikatsioonist tingitud vältimatu arstiabikulu välisriigis. Välistus kehtib nii ema kui ka lapsega seotud kuludele.

2.25. Teiste isikute sõidukulud

- LHV ei hüvita kindlustatud isikut saatva reisikaaslase ja/või pereliikme sõidu- ega majutuskulu ulatuses, mida ta oleks pidanud tegema ka juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud.
- LHV ei hüvita kindlustatud isiku matusel või tuhistamistseremoonial osalevate isikute sõidu- ega majutuskulu (sõit, ööbimine jms) ega peiede kulu.

2.26. Välistused kindlustatud isiku Eestisse tagasipöördumisel

- LHV ei hüvita Eestisse tagasipöördumise kulu, kui kindlustatud isik pöördus ise reisilt tagasi ilma seda enne LHV-ga kooskõlastamata või eiras Eestisse tagasipöördumisel LHV või arsti juhiseid.
- LHV ei hüvita mistahes edasisi kulusid juhul, kui LHV poolt heaks kiidetud arst peab haige või vigastatud kindlustatud isiku Eestisse tagasitoomist võimalikuks, kuid kindlustatud isik keeldub sellest.
- LHV ei hüvita kindlustatud isiku Eestisse tagasitoomise kulu juhul, kui LHV poolt heaks kiidetud arst ei pea Eestisse tagasitoomist meditsiiniliselt põhjendatuks.

Õnnetusjuhtumikindlustus

Õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustatud isikuga reisi ajal välisriigis kindlustuse kehtivuspiirkonnas juhtunud õnnetus, mille tagajärjel:

- kindlustatud isik sureb kuni ühe aasta jooksul alates õnnetusjuhtumi toimumisest;
- kindlustatud isikul kujuneb püsiv puue ühe aasta jooksul alates õnnetusjuhtumi toimumisest.

2.27. Õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussumma on:

- püsiva puude korral kuni 50 000 eurot;
- surma korral (üle 16-aastane isik) 50 000 eurot;
- surma korral (kuni 16-aastaseks saamiseni) 2000 eurot.

2.28. Surmajuhtumihüvitis

LHV maksab kindlustatud isiku pärijatele surmajuhtumihüvitist juhul, kui kindlustatud isik sureb õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtumi tagajärjel ühe aasta jooksul alates selle kindlustusjuhtumi toimumisest.

- Surmajuhtumihüvitise suurus on õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussumma.
- Kui kindlustatud isik sureb hiljem kui ühe aasta jooksul alates õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtumist, siis surmajuhtumihüvitist ei maksta.
- Surmajuhtumihüvitist vähendatakse sama kindlustusjuhtumi tõttu varem makstud püsiva puude hüvitise võrra.

2.29. Püsiva puude hüvitis

LHV maksab kindlustatud isikule püsiva puude hüvitist juhul, kui tema tervise seisund on kindlustusjuhtumi tõttu püsivalt halvenenud. Püsiva puude hüvitist makstakse protsendina õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussummast, lähtudes kindlustatud isiku seisundist ühe aasta möödumise järel kindlustusjuhtumi toimumisest.

- Püsiva puude hüvitis on 25% õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussummast juhul, kui ühe aasta möödumise järel kindlustusjuhtumi toimumisest ei vaja kindlustatud isik enamasti kõrvalist abi, kuid tema üldine võimekus

on tuntavalt vähenenud: mälu halvenemine, kõne- ja suhtlusraskused, liigutuste täpsuse vähenemine, tasakaaluhäired, kiiresti väsimine jm igapäevatoiminguid raskendavad või takistavad seisundid.

- Püsiva puude hüvitis on 50% õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussummast juhul, kui ühe aasta möödumise järel kindlustusjuhtumi toimumisest on kindlustatud isik võimeline tegema ainult kergeid ja lühiajalisi toiminguid, tema võimekus on suurel määral vähenenud ning seetõttu sõltub ta osa igapäevatoimingute (sealhulgas söömine, pesemine, riietumine, liikumine kodus või väljaspool seda) puhul tuntaval määral teise isiku abist.
- Püsiva puude hüvitis on 100% õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustussummast juhul, kui ühe aasta möödumise järel kindlustusjuhtumi toimumisest on kindlustatud isikul vaja kõikide igapäevatoimingute (sealhulgas söömine, pesemine, riietumine, liikumine ruumis) puhul teise isiku abi vältimatult.

2.30. Kindlustusjuhtumist põhjustatud püsiva puude olemasolu ja aste määratakse hiljemalt ühe aasta jooksul alates kindlustusjuhtumi toimumisest, võttes aluseks kindlustatud isiku terviseseisundi sellel ajal. Kui püsiv puue on tekkinud kehaosa või organi kaotuse tagajärjel, mille funktsioon ei taastu (nt amputeerimine), määratakse püsiva puude olemasolu ja suurus esimesel võimalusel pärast kindlustusjuhtumit.

2.31. Püsiva puude määramisel võrreldakse kindlustatud isiku terviseseisundit samaealise terve isiku terviseseisundiga, võttes arvesse ainult puude raskust ja laadi, mitte aga kindlustatud isiku individuaalseid omadusi, sealhulgas eluviisi, ametit ega harrastusi. Püsiva puude olemasolu ja aste tuvastatakse meditsiinidokumentide põhjal. Lisaks võetakse arvesse kindlustatud isiku seisundit enne õnnetusjuhtumikindlustuse kindlustusjuhtumit.

Puude määramisel ei arvestata töövõimekaotust ega sissetuleku vähenemist. Riikliku ekspertiisi otsusega tuvastatud puude raskusaste ei ole LHV-le püsiva puude määramisel siduv.

2.32. LHV ei maksa püsiva puude hüvitist:

- kindlustatud isiku hammaste või hambaproteeside vigastuse korral;
- kui püsiv puue ilmneb hiljem kui aasta pärast kindlustusjuhtumi toimumist;
- kui kindlustatud isik sureb kindlustusjuhtumi tagajärjel ühe aasta jooksul alates kindlustusjuhtumi toimumisest. Sel juhul maksab LHV surmajuhtumihüvitist.

Õnnetusjuhtumikindlustuse välistused

2.33. LHV ei hüvita kahju, kui surma või püsiva puude põhjustas või seda süvendas:

- kindlustatud isiku haigus (kindlustusjuhtum ei ole surm ega püsiva puude teke haiguse tagajärjel);
- mistahes meditsiiniline protseduur, sealhulgas operatsioon (välistus ei kehti, kui meditsiinilise protseduuri põhjus on tingimuste kehtivuse ajal välisriigis toimunud kindlustusjuhtum);
- raseduse katkemine, sünnitus või raseduse katkemisest või sünnitusest tingitud tüsistused;
- õnnetusjuhtum, mis toimus ajal, mil kindlustatud isik viibis kinnipidamisasutuses vahistatu, arestialuse või kinnipeetavana;
- puugi- või putukahammustus;
- suure riskiga tegevus, mis on välistatud punktis 2.17 (välja arvatud juhul, kui poliisil on spordikaitse märke, sellisel juhul on välistatud tegevused, mis on loetletud punktis 2.18);
- suure riskiga tegevus, mis on välistatud punktis 2.18;
- füüsiline töö (välja arvatud juhul, kui poliisil on füüsilise palgatöö märke).

Muud meditsiiniabikindlustuse välistused

2.34. LHV ei hüvita kulu:

- mis ei ole vältimatu;
- arsti ettekirjutuseta protseduuridele ja teenustele;
- arsti ettekirjutuseta ostetud ravimitele;
- meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud ravitoidule;
- toidulisanditele;
- taastusravile;
- mittemeditsiinilistele või alternatiivmeditsiini ravimeetoditele;

- ravile, mida osutas ravimisõigusega isik;
 - tätoveerimisele, tätoveeringu eemaldamisele ega nende tüsistustele;
 - psüühika- ja käitumishäire, sealhulgas depressiooni diagnoosimisele ega ravile;
 - suguhaiguste, HI-viiruse ja AIDS-i diagnoosimisele ega ravile;
 - vaktsineerimisele, välja arvatud vaktsineerimine meditsiiniabikindlustuse kindlustusjuhtumi raviks
- Peale punktis 2.34 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

Pagasikindlustus

- 3.** Kindlustatud pagas on kindlustatud isikuga reisil kaasas olevad isiklikud esemed.
- 3.1.** Pagasikindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustuse kehtivuse ajal kindlustuspiirkonnas kindlustatud pagasiga toimunud järgmised sündmused:
- ootamatu ja ettenägematu sündmuse tagajärjel pagasi kahjustumine, hävimine, vargus ja rööv;
 - pagasi kadumine transpordiettevõtte süül. Pagas loetakse kaotsiläinuks, kui see ei jõua kindlustatud isikuni 21 päeva jooksul pärast esialgu kavandatud saabumisaega;
 - pagasi hilinemine transpordiettevõtte süül üle nelja tunni. Kui pagas hilineb välisriigis reisi ajal transpordiettevõtte süül üle nelja tunni, hüvitab LHV hilinenud pagasis olnud ja reisi ajal kasutamiseks ostetud esemate (nt hügieenitarbed, esmased vajaliku riideesemed) ning reisi eesmärgist tulenevate oluliste esemete soetamiseks või rentimiseks tehtud kulud kuni 25% ulatuses valitud pagasikindlustuse kindlustussummast. Pagasi hilinemise tõttu ostetud kestvuskaubad (esemed, mis on mõeldud pikemaajaliseks kasutamiseks, nt riided, jalatsid, sporditarbed) tuleb kindlustatud isikul loovutada pärast hüvitamist LHV-le juhul, kui LHV seda soovib.
- 3.2. Pagasina ei ole kindlustatud:**
- piletid, raha, väärtpaberid ja pangakaardid;
 - õrnad esemed, sealhulgas klaasist, savist ja portselanist esemed;
 - prillid, päikesepriidid ja kontaktläätsed;
 - tööriistad ja -vahendid;
 - reisi ajal üüritud, renditud ja laenatud esemed;
 - toiduained ja joogid;
 - müügiks pakutav kaup ja selle näidised;
 - kolmandatele isikutele kuuluvad, transporditavad esemed ja kaup;
 - käsikirjad, joonised, fotod, reklaam- ja koolitusmaterjalid ning muud sellised dokumendid;
 - tarkvara ja andmebaasid;
 - mootorsõidukid, haagised, vee- ja õhusõidukid, nende varuosad ja lisavarustus;
 - taimed, sealhulgas seemned, sibulad ja risoomid;
 - loomad, linnud, putukad, kahepaiksed ja roomajad;
 - esemed, mille omandamine või üle riigipiiride toomine on ebaseaduslik.

Pagasikahju hüvitamise põhimõtted

- 3.3.** Vara kahjustumise korral hüvitab LHV selle parandamise kulud. Kui vara on hävinud või kahjustunud selliselt, et seda ei ole võimalik parandada, hüvitab LHV samaväärse eseme taassoetamise kulud.
- 3.4.** Kui pagas on varastatud, röövitud või transpordiettevõtte süül kadunud, hüvitab LHV eseme Eesti turuväärtuse alusel.
- 3.5.** Kui eseme turuväärtust ei ole võimalik määrata, on hüvitise määramise aluseks eseme ostuhind, millest lahutatakse eseme väärtuse vähenemine ajas määraga kuni 30% ostuhinnast aastas.
- 3.6.** LHV ei korralda eseme parandamist, asenduseseme soetamist ega kindlustatud isikule üleandmist.

Tegutsemine pagasikahju korral

- 3.7. Pagasikahju tekke korral tuleb esmalt pöörduda selle eest vastutava transpordi- või majutusettevõtte või muu teenuseosutaja poole ja esitada kahju hüvitamise avaldus.
- 3.8. Pagasi hilinemise korral tuleb esitada LHV-le tõend pagasi hilinemise kohta ja vältimatult vajalike esemete ostmise või üürimise kuludokumendid.
- 3.9. Kui pagasikahju tekkis transpordi- või majutusettevõtte, hoiuteenuse osutaja või muu teenuseosutaja tõttu, tuleb LHV-le esitada selle ettevõtte tõend pagasikahju põhjuse kohta.
- 3.10. Pagasi vargusest või röövist tuleb viivitamatult teavitada kohalikku politseid või muud pädevat ametiasutust. LHV-le tuleb esitada politsei või muu pädeva ametiasutuse väljastatud kirjalik tõend juhtumi registreerimise ja asjaolude kohta.
- 3.11. LHV-l on õigus nõuda lisatõendite, sealhulgas esemete parandamise arvete, fotode ja lisa selgituste esitamist.

Ohutusnõuded pagasi hoidmisel

- 3.12. Pagasit tuleb hoida järelevalve all või lukustatud ruumis.
- 3.13. Sõidukisse jäetud esemed tuleb sinna paigutada või katta nii, et need ei oleks nähtavad. Sõiduki juurest lahkumisel tuleb sulgeda selle kõik aknad ja katuseluuk, lukustada ukseid ning lülitada sisse turvaseadmed. Esemeid, mis asusid sõiduki lahtises või tendiga kastis, lukustamata katuseboksis, mootorratta pagasikastis või pagasikotis, ei hüvitata.
- 3.14. Jalgratas tuleb järelevalveta jätmise ajaks kinnitada lukuga kindla aluse külge.
- 3.15. Järgnevalt on loetletud esemed, mida tuleb transportida käsipagasis ning mida ei tohi anda lennuki, laeva, bussi ega rongi pagasiruumi ega jätta valveta sõidukisse, vaid mis peavad olema kindlustatud isiku katkematu ja vahetu järelevalve all või majutusettevõtte seifis või valvatavas hoiuruumis:
 - elektroonikaseadmed, sealhulgas teler, nuti-, foto- ja videoseade, süle- ja tahvelarvuti ning nende lisaseadmed;
 - tulirelvad (tulirelvi tohib transportida vedaja eeskirjade alusel);
 - muusikariistu (muusikariistu tohib transportida väljaspool käsipagasit vedaja eeskirjade alusel);
 - väärisesemed, kellad, kunsti- ja antiikesemed;
 - kollektsioonid ja nende osad;
 - isikut tõendav dokument, viisa ja vaktsineerimistõend.
- 3.16. Kindlustatud isik peab järgima kõiki õigusakte, juhendeid, transpordiettevõtte juhiseid, ettekirjutusi jms, mis sisaldavad juhiseid ohutuse tagamiseks, kahju ennetamiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks.

Pagasikindlustuse välistused

- 3.17. LHV ei hüvita kahju, mis tekkis:
 - esemete kokkupuute tõttu pagasis olevate vedelikega;
 - pagasi valveta jätmise, kaotamise või mahaunustamise tõttu;
 - pagasi loomuliku kulumise ja kriimustuste tõttu;
 - klaasist, portselanist, keraamilisest vms haprast materjalist eseme purunemise tõttu, sealhulgas kahju, mis tekkis seetõttu teistele esemetele;
 - spordi- ja sõiduvahenditele ning esemetele nende tavakasutamise käigus.

Peale punktis 3.17 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

Vastutus- ja õigusabikindlustus

- 4. Vastutuskindlustus hõlmab eseme- või isikukahju, mille on kindlustatud isik õigusvastaselt tekitanud kindlustuse kehtivuse ajal välisriigis kolmandale isikule ja mille kindlustatud isik peab hüvitama seetõttu, et ta on kahju tekitamises süüdi või vastutab selle tekitamise eest õigusaktide alusel. Õigusabikindlustuse kindlustusjuhtum on reisi ajal väljaspool Eestit kindlustatud isiku tahtmatult toime pandud õigusvastane tegu, mille tõttu algatas pädev ametiasutus kriminaal- või väärteomenetluse või esitas kindlustatud isikule seaduse alusel kaitsjoni tasumise otsuse või esitas kolmas isik kindlustatud isikule seaduse alusel eraõigusliku nõude.

Vastutus- ja õigusabikindlustuse kahju hüvitamise põhimõtted

- Eseme- või isikukahju hüvitamiseks maksab LHV hüvitist kahjujuhtumi korral, mille kohta on kindlustatud isikule esitatud kirjalik kahju hüvitamise nõue.
- Kuni 2000 euro ulatuses on kindlustatud kolmanda isiku nõuded, mis on seotud kindlustatud isiku valduses või kasutuses oleva spordivahendi, ruumi, korteri või hoone kahjuga.
- Kindlustatud on kolmandale isikule tekkinud otsene varaline kahju ja kindlustusjuhtumist tingitud kindlustatud isiku õigusabikulud, mis on vajalikud talle esitatud otsese varalise kahju nõude lahendamiseks. Õigusabikindlustuse kindlustusjuhtumi hüvitispiir on kuni 10 000 eurot, sealhulgas kaitsjoni tasu 5000 eurot.
- Kui kindlustatud isik on pannud tahtmatult toime õigusvastase teo, hüvitab LHV kaitsjoni kuni 5000 euro ulatuses kohtu või muu pädeva ametiasutuse otsuse alusel ning mõistlikud õigusabikulud, arvestades juhtumi asjaolusid, õigusliku vaidluse keerukust, nõude suurust ja õigusteenuse tavahinda teenuse osutamise riigis.

Tegutsemine vastutus- ja õigusabikindlustuse kindlustusjuhtumi korral

- 4.1. Kui kindlustatud isikule esitatakse kahju hüvitamise nõue või ilmnevad asjaolud, mis võivad olla nõude aluseks, näiteks kahju tekitamine, tuleb tal kohe pöörduda LHV poole ja toimida LHV juhiste alusel.
- 4.2. Vastutus- ja õigusabikulud tuleb LHV-ga enne kooskõlastada.
- 4.3. Kui LHV on seisukohal, et vaidlus on otstarbekas lahendada kokkuleppega, peab kindlustatud isik vastama LHV ettepanekule viie päeva jooksul, välja arvatud juhul, kui LHV ei ole määranud pikemat tähtaega.
- 4.4. Kui kindlustatud isik jätab punktis 4.3 nimetatud LHV ettepanekule tähtajaks vastamata või kokkuleppe sõlmimata, ei hüvita LHV ekspertiisi-, õigusabi- ega kohtukulusid ega kahju suurenemist, mis tekib pärast LHV ettepanekule vastamise või kokkuleppe sõlmimise tähtaja möödumist.
- 4.5. Kaitsjoni tagastamise korral on kindlustatud isik kohustatud maksma kaitsjoni LHV-le tagasi kümne päeva jooksul alates kaitsjoni tagastamisest. Kaitsjoni tagastamisest peab kindlustatud isik teavitama LHV-d viivitamatult.

Vastutus- ja õigusabikindlustuse välistused

- 4.6. **Tahtlik tegevus ja/või joobeseisund**
LHV ei hüvita nõudeid, mis tulenevad kindlustatud isiku poolt tahtlikult ja/või joobeseisundis toime pandud tegudest.
- 4.7. **Kohustuslik vastutuskindlustus (nt liikluskindlustus)**
LHV ei hüvita kohustusliku vastutuskindlustusega hüvitatavat kahju.
- 4.8. **Kindlustatud isiku valduses või kasutuses olevad esemed**
LHV ei hüvita kindlustatud isiku valduses või kasutuses oleva eseme hävimise, kahjustumise ega kaotsimineku kahju, sealhulgas rendiauto kahjustamise kahju.
- 4.9. **Saamata jäänud tulu**
LHV ei hüvita saamata jäänud tulu, välja arvatud kannatanu sissetuleku vähenemine või äralangemine kannatanule tervisekahjustuse tekitamise või surma põhjustamise korral.
- 4.10. **Isikud, kelle kahju ei hüvitata**
LHV ei hüvita kahju, mis tekkis kindlustatud isikule endale, tema reisikaaslasele või pereliikmele.
- 4.11. **Sanktsioonid**
LHV ei hüvita kindlustatud isikule määratud trahve ega muid karistusi.
- 4.12. **Nakkushaigused ja seksuaalsel teel levivad haigused**
LHV ei hüvita kahju, mis on tingitud nakkushaiguste ja/või seksuaalsel teel levivate haiguste levitamisest.
- 4.13. **Loomataudi haigustekitajad ja taimekahjustajad**
LHV ei hüvita kahju, mis on tingitud loomataudi haigustekitajast või ohtlikust taimekahjustajast.
- 4.14. **Kindlustusega hõlmamata tegevused**
LHV ei hüvita kahju, mis on seotud kindlustatud isiku:
 - majandus- ja kutsetegevusega;
 - töö- ja teenistusülesannete täitmisega ning juriidilise isiku juhtimisorgani liikmeks olemisega;
 - tasulise teenuse osutamisega;
 - spordivõistluse ja elukutselise sporditegevusega;
 - mistahes sõiduki valdamise ja kasutamisega;

- hoone omamise ja valdamisega;
- relva kasutamisega.

Peale punktis 4.14 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

Rendiauto omavastutuse kindlustus

5. Kindlustusjuhtum on välisriigis renditud sellise sõiduki, mille rendilepingus on märgitud sõiduki juhiks kindlustatud isik, vargus, rööv, hävimine või kahjustumine, mille tõttu peab kindlustatud isik maksma üürile- või rendileandjale rendiauto kindlustuslepingujärgse omavastutuse. Kindlustus kehtib juhul, kui rendiautol on kaskokindlustus ja kindlustatud isik on rendilepingu alusel kohustatud hüvitama rendileandjale kaskokindlustuse omavastutuse.
- 5.1. Rendiauto omavastutuse kindlustuse kindlustussumma on rendiauto kindlustuslepingus ette nähtud omavastutuse ulatuses tegelikult nõutav summa, kuid mitte üle 2000 euro. Hüvitise saamiseks peab kindlustatud isik esitama LHV-le üüri- või rendilepingu koos kindlustuslepingu ja kahjunõudega.

Tegutsemine rendiauto vastuvõtmisel ja üleandmisel ning rendiautoga toimunud kindlustusjuhtumi korral

- 5.2. Võimalike kahjustuste avastamiseks peab kindlustatud isik sõiduki selle vastuvõtmisel ja üleandmisel üle vaatama ning koos sõiduki üürile- või rendileandjaga dokumenteerima mistahes nähtavad puudused ja kahjustused. Samuti tuleb tal koos sõiduki üürile- või rendileandjaga dokumenteerida kindlustusjuhtum.

Ohutusnõuded

- 5.3. Rendiautost lahkudes peab juht sulgema aknad ja katuseluugi, lukustama ukse, võtma kaasa kõik rendiauto võtmed, puldid ja dokumendid ning rakendama vargusevastaseid seadmeid.
- 5.4. Võtmeid, pulte ja dokumente tuleb hoida kohas ja viisil, mille puhul ei saa neid ära võtta ilma röövimata või hoonesse sisse murdmata. Seda nõuet ei kohaldata, kui rendiauto varastati remonditöökojast, kuhu LHV suunas selle remondiks.
- 5.5. Pärast rendiauto kahjustumist võib seda kasutada juhul, kui on kontrollitud ja veendunud, et see on kasutamiseks nõutavas tehnilises seisundis, näiteks õli või kütus ei leki, rehvid on terved ning rool ja pidurid töötavad.
- 5.6. Rendiautot tohib juhtida ainult isik, kellel on selle auto kasutamise riigis kehtiv juhtimisõigus ja juhiluba.
- 5.7. Rendiauto peab olema õigusaktidega nõutud tehnilises seisundis, sealhulgas aastaajale vastavate rehvidega ja nende lubatud kulumisastmega ning korras pidurite ja tuledega.
- 5.8. Rendiautot tuleb kasutada tootja lubatud eesmärgil ja ulatuses.

Rendiauto omavastutuse kindlustuse välistused

- 5.9. **Muu kindlustuslepingu alusel hüvitatav kahju**
LHV ei hüvita kahju, mis on hüvitatav kohustusliku liikluskindlustuse lepingu või muu kindlustuslepingu alusel.
- 5.10. **Sõiduki juhtimine isiku poolt, kes ei olnud märgitud rendilepingusse juhina**
LHV ei hüvita kahju, kui sõidukit kasutati vastuolus rendilepingu tingimustega, sealhulgas juhul, kui sõidukit juhtis isik, kellel ei olnud rendilepingu alusel selleks õigust.
- 5.11. **Osalemine võistlusel ja võidusõidul**
LHV ei hüvita kahju, mis tekkis rendiauto kasutamisel võistlusel või võidusõidul või selleks harjutamisel, sõltumata sellest, kas see oli õiguspäraselt korraldatud.
- 5.12. **Seotud isikud**
LHV ei hüvita kahju, kui rendiauto tahtliku kahjustamise, varguse, röövi või nende tegude katse pani toime järgmine isik:
- kindlustatud isik ja/või tema reisikaaslane;
 - rendiauto seaduslik valdaja, tema esindaja, töötaja või tema eestkostel olev isik;
 - kindlustatud isiku või rendiauto seadusliku valdaja vanem, laps, lapselaps, abikaasa, elukaaslane, minia või väimees;
 - isik, kes elab koos kindlustatud isikuga või rendiauto seadusliku valdajaga ühises majapidamises.

5.13. Joobeseisund

Joobeseisundi määramisel lähtub LHV kindlustusjuhtumi toimumise asukohariigi seadustega lubatud piirmääradest.

- LHV ei hüvita kahju juhul, kui rendiauto juht oli liiklusõnnetuse ajal joobeseisundis.
- LHV ei hüvita kahju juhul, kui juht tarvitas joovet tekitavat ainet pärast liiklusõnnetust, kuid enne joobeseisundi kontrollimist politsei või meditsiiniastutuse poolt, või keeldus joobe tuvastamisest.

5.14. Lahkumine sündmuskohalt

LHV ei hüvita kahju, kui rendiauto juht lahkus seadust rikkudes pärast õnnetusjuhtumit sündmuskohalt.

5.15. Rendiauto kasutamine väljaspool teed

- LHV ei hüvita liiklemiseks suletud territooriumil (nt lennuväli, kaevandus, tee-ehituse ala) tekkinud kahju.
- LHV ei hüvita kahju, mis tekkis veekogul väljaspool ametlikult avatud jääteed.
- LHV ei hüvita kahju, mis tekkis alal, mis ei ole liiklemiseks ette nähtud, juhul, kui kahju on seotud ala omadustega, sealhulgas soos mülkasse vajumine ja maastikul kannule otsasõit.

5.16. Sõitmine sügavas vees

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas vee tungimine rendiautosse, selle mootoris või seadmetesse seetõttu, et sõidukiga sõideti sügavas vees, näiteks tee üleujutuse korral.

5.17. Ebaseaduslik või vale kütus

LHV ei hüvita rendiauto mootorile ebaseadusliku või vale kütuse kasutamise tõttu tekkinud kahju.

5.18. Tavapärane kulumine, amortisatsioon ja roostetamine

LHV ei hüvita kahju, mis on tingitud rendiauto tavapärasest kulumisest, amortisatsioonist või roostetamisest.

Peale punktides 5.9–5.18 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

Spordikaitse**6. Spordikaitse kindlustusjuhtumid on:**

- vigastada saamine punktis 2.17 nimetatud aladega tegelemisel;
- ametliku spordiraja või -rajatise sulgemine ilmastiku tõttu, kui kindlustatud isik oli ostnud selle kasutamiseks pileti;
- kindlustatud isiku haigusest või vigastusest tingitud võimetuse kasutada spordirada või -rajatist, kui ta oli ostnud selle kasutamiseks pileti;
- spordivarustuse vargus, samuti selle ootamatu ja äkiline hävimine või kahjustumine, sealhulgas kindlustatud isiku valduses või kasutuses olevale spordivarustusele tekkinud kahju;
- kindlustatud isiku tervises seisundi ootamatu halvenemine või kehavigastus, mis tekkis punktis 2.17 kirjeldatud tegevuse käigus ja mille ravimiseks vajab ta vältimatult arstiabi.

Spordikaitse välistused**6.1.** LHV ei hüvita spordiraja või -rajatise sulgemisest tekkinud kahju, kui kindlustatud isik ostis pileti selle kasutamiseks pärast seda, kui oli avaldatud selle spordiraja või -rajatise sulgemise info või oli teavitatud sündmuse toimumisest, mille tõttu see spordirada või -rajatis suleti (sealhulgas torm, laviin jms loodussündmus), või peale haiguse või kehavigastuse ilmnemist.

Peale punktis 6.1 loetletud välistuste kohaldatakse ka punktis „Üldised välistused“ nimetatud piiranguid.

Spordikaitse hüvitamise põhimõtted**6.2.** Kindlustushüvitis sõltub sellest, mitu päeva oli spordirada või -rajatis kindlustusjuhtumi tõttu suletud või mitme päeva jooksul ei saanud kindlustatud isik haiguse või kehavigastuse tõttu spordiga tegeleda. Hüvitis arvutatakse eraldi iga kindlustatud isiku kohta, kellele oli ostetud pileti. Hüvitise suurus on kuni 50 eurot iga päeva eest iga kindlustatud isiku kohta.**6.3.** Spordivarustuse varguse, ootamatu hävinemise või kahjustumise korral hüvitab LHV kindlustatud isiku kohta kas eseme parandamise kulu või, kui seda ei ole majanduslikult otstarbekas või võimalik parandada, siis eseme turuväärtuse, kuid mitte üle 500 euro.

- 6.4. Esemel turuväärtuseks loetakse turuväärtus Eestis, välja arvatud üüritud või renditud eseme korral, mille turuväärtuseks loetakse üürile- või rendileandja nõudes olev summa.
- 6.5. Kui asja turuväärtust ei ole võimalik määrata, on hüvitise määramise aluseks asja ostuhind, millest lahutatakse asja väärtuse vähenemine ajas määraga 20% ostuhinnast aastas.

Covid-19 kaitse

7. Covid-19 kaitse kindlustusjuhtum on:
- kindlustatud isiku Covid-19-sse haigestumine välisriigis;
 - kindlustatud isiku reisi ärajäämine või katkemine Covid-19-sse haigestumise või talle Eestis või välisriigis määratud eneseisolatsiooni tõttu.

Covid-19 kaitse korral hüvitab LHV järgmised kulud:

- 7.1. põhjendatud meditsiiniabikulud kuni valitud meditsiiniabikindlustuse kindlustussummani;
- 7.2. reisi ärajäämise korral reisiga seotud ja kasutamata teenuste kulud, mille eest on tasutud, kuid mida teenuseosutaja ei tagasta (sealhulgas sõidu- ja majutuskulu, rendiauto kulu) kuni valitud reisitõrkekindlustuse kindlustussummani;
- 7.3. reisi ajal karantiini sattumisel lisakulutused majutusele ja vajaduse korral uute tagasisõidupiletite kulu poliisil valitud reisitõrkekindlustuse kindlustussumma alusel, kuid mitte üle 1500 euro.

Covid-19 kaitse hüvitamise põhimõtted

- 7.4. LHV hüvitab kulud juhul, kui Covid-19-sse haigestumine on meditsiiniliselt kinnitatud või kui kindlustatud isik on reisi ajal riiklike õigusaktide või arsti otsuse alusel ametlikult suunatud eneseisolatsiooni haigestumise või nakatunud isikuga kokkupuute tõttu.

Covid-19 kaitse välistused

- 7.5. LHV ei hüvita kulusid kahjujuhtumi korral, mis on seotud sellega, et kindlustatud isiku reisidokumendid ei vasta riigis Covid-19 pandeemia tõttu kehtivatele nõuetele, või muude reisikorraldusküsimustega;
- 7.6. LHV ei hüvita kulusid, mis on seotud Covid-19 testimise tõendi ja muude reisimiseks vajalike dokumentidega;
- 7.7. LHV ei hüvita kulusid, mis tekkisid sihtkoha- või transiitriigi piiriületusele kehtestatud piirangute tõttu.

Üldised välistused

8. Üldisi välistusi rakendatakse kõigi kindlustusjuhtumite korral.
- LHV ei hüvita kahju, kui tegu pole kindlustusjuhtumiga.
 - LHV ei hüvita kahju, kui kahju põhjustanud sündmus oli ettenähtav.
 - LHV ei hüvita kahju ega kulu, mis ei vasta hüvitatava kahju või kulu tunnustele.
 - LHV ei hüvita kulu, mille kindlustatud isik oleks pidanud tegema kindlustusjuhtumist sõltumata.
- 8.1. **Ettenähtav sündmus**
LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas asjaolu, mis oli enne reisi algust kindlustatud isikule teada või ettenähtav.
- 8.2. **Moraalne kahju**
LHV ei hüvita moraalset ehk mittevaralist kahju.
- 8.3. **Eestis toimunud juhtum**
LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustanud sündmus toimus Eestis. Seda välistust ei kohaldata tingimustes ettenähtud juhtudel reisitõrkekindlustuse korral.
- 8.4. **Kindlustatud isiku tegevus**
LHV ei hüvita kahju, kui:
- kindlustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi tahtlikult või raske hooletuse tõttu;
 - kindlustatud isik põhjustas kindlustusjuhtumi, juhtides sõidukit, mille juhtimiseks tal ei olnud juhtimisõigust;

- kahju põhjustas või selle tekkele aitas kaasa asjaolu, et kindlustatud isik pani toime tahtliku, kuriteo tunnustega teo;
- kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik esitas LHV-le ebaõigeid andmeid.

8.5. Joobeseisund

LHV ei hüvita kahju, kui kindlustusjuhtumi või kahju põhjustas või selle tekkele aitas kaasa kindlustatud isiku joobeseisund (sealhulgas alkoholi- ja narkojoove) või selle jääknähud.

8.6. Kindlustatud isiku otsimine

LHV ei hüvita kindlustatud isiku otsimise kulu.

8.7. Teise isiku hüvitatav kahju

- LHV ei hüvita kahju, mis hüvitatakse Eesti või välisriigi liikluskindlustuse seaduse alusel.
- LHV ei hüvita kahju, kui haigekassa, teine kindlustusandja, transpordiettevõtte, reisiteenuse osutaja või muu isik on kulud juba hüvitanud või teinud kulude hüvitamise otsuse.

8.8. Streik ja töökatkestus (töösulg)

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas streik või töökatkestus (töösulg), millest kindlustatud isik oli teadlik enne reisi algust. Seda välistust ei kohaldata, kui poliisil on streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse märke.

8.9. Pankrot ja maksejõuetus

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas reisikorraldaja pankrot.

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas reisiga seotud teenuse osutaja pankrot või maksejõuetus. Seda välistust ei kohaldata, kui poliisil on streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse märke.

8.10. Loodusõnnetus

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas maavärin, maalihe, laviin, üleujutus, metsatulekahju, orkaan, keeristorm, vulkaanipurse või tsunami, välja arvatud reisirõhke hüvitise maksmine reisi poolelijäämisel evakueerumise tõttu.

Seda välistust ei kohaldata, kui poliisil on streikide, looduskatastroofide ja maksejõuetuse kaitse märke. Samuti ei kasutata seda välistust meditsiiniabikindlustuse korral, kui kindlustusjuhtum toimus 14 päeva jooksul alates loodusõnnetuse algusest ja kindlustatud isik oli saanud loodusõnnetuse piirkonda enne loodusõnnetuse algust.

8.11. Pandeemia, epideemia ja nakkustõrjemeetmed

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas pandeemia, epideemia või riigi rakendatud nakkustõrjemeetmed, välja arvatud reisirõhke hüvitise maksmine reisi poolelijäämisel evakueerumise tõttu.

Seda välistust ei kohaldata punktis 7 („Covid-19 kaitse“) kirjeldatud juhtumite korral juhul, kui poliisil on Covid-19 kaitse märke. Samuti ei kehti see välistus meditsiiniabikindlustuse korral, kui kindlustusjuhtum toimus 14 päeva jooksul alates pandeemia või epideemia puhkemisest või nakkustõrjemeetmete rakendamisest ja kindlustatud isik oli reisirõhke juba enne eelnimetatud sündmuste algust.

8.12. Sõda, relvakonflikt, ülestõus ja massiline korratus

LHV ei hüvita kahju, kui selle põhjustas sõda või relvakonflikt, ülestõus, revolutsioon või massiline korratus, välja arvatud punktides 1.8–1.10 („Reisi katkemine erakorralise seisukorra tõttu“) kirjeldatud kulud ja meditsiiniabikulud, kui kindlustatud isik ei osalenud ise eelnimetatud tegevustes ning saabus vastavasse piirkonda enne ohuolukorra algust. Meditsiiniabikindlustus kehtib kuni 14 päeva alates ohuolukorra algusest.

8.13. Terrorism

Terrorismiks loetakse mistahes tegu, sealhulgas vägivalda kasutamine,

- mille on toime pannud isik või isikute rühm, kes tegutseb iseseisvalt või mõne organisatsiooniga seoses, ja
- sellel teol on poliitiline, usuline või ideoloogiline eesmärk, sealhulgas valitsuse mõjutamine või avalikkuses hirmu tekitamine poliitilisel, usulisel või ideoloogilisel eesmärgil.

LHV ei hüvita kahju, mille põhjus on terrorism, välja arvatud punktides 1.8–1.10 („Reisi katkemine erakorralise seisukorra tõttu“) kirjeldatud kulud ja vältimatud meditsiiniabikulud terrorismiakti vahetu tagajärje tõttu.

8.14. Muud välistused

LHV ei hüvita kahju, mille põhjustas:

- tuumarelv, tuumaenergia või radioaktiivsus;
- politsei-, piirivalve- või tollitöötaja või muu avalikku võimu teostava ametiisiku tegevus;
- vara arestimine, kinnipidamine, konfiskeerimine või sundvõõrandamine.

Käitumine kahjujuhtumi korral

9. Kindlustatud isik peab kahjujuhtumi korral:
 - 9.1. võtma kasutusele meetmed edasise kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks;
 - 9.2. teatama juhtunust viivitamata, helistades hädaabinumbril, kui ta kahtlustab kolmanda isiku tahtlikku tegevust ja/või kuritegu või kui tegu on tulekahjuga või lõhkekeha plahvatusena, muul juhul vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
 - 9.3. teatama kahjujuhtumist LHV-le esimesel võimalusel pärast selle toimumist või sellest teada saamist;
 - 9.4. järgima LHV käitumisjuhiseid;
 - 9.5. andma LHV-le teavet kahjujuhtumi asjaolude ja võimaliku kahjutekitaja kohta ning võimaldama LHV-le ligipääsu kahjustatud esemele;
 - 9.6. arvestama, et LHV võib kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemiseks nõuda kindlustatud isikult muu hulgas:
 - 9.6.1. dokumente, mis tõendavad kahjujuhtumi tõttu tekkinud kulusid;
 - 9.6.2. politsei väljastatud tõendit varguse, vandalismi ja sissetungimise korral.

Hüvitamise üldpõhimõtted

10. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV kindlustatud eseme taastamise või asendamise otsesed ja põhjendatud kulud ning muud tingimustes sätestatud kulud järgmiste üldpõhimõtete alusel.
 - 10.1. Otsuse kahju hüvitamise kohta teeb LHV kümne tööpäeva jooksul alates sellest, kui on saanud kogu vajaliku info kahjujuhtumi ja kahju suuruse kohta. Kui LHV-st mitteolenevatel põhjustel ei ole LHV-l võimalik teha kindlaks kogu kahju suurust, siis hüvitab ta esmalt selle osa kahjust, mille ulatuses on kahju suurus selge. LHV võib kahju hüvitamise otsuse tegemise tähtaega mõjuval põhjusel pikendada.
 - 10.2. Hüvitise saamise õigus on kindlustatud isikul või talle teenust osutanud ettevõttel, sealhulgas reisibürool ja meditsiinasutusel.
 - 10.3. Varalise kahju (pagasikahju) korral määrab LHV kahju hüvitamise viisi, mis võib olla kahjustunud eseme parandamine või samaväärse esemega asendamine või rahaline hüvitis, ja LHV võib valida remondiettevõtte või koha, kust samaväärne ese asendamise korral ostetakse.
 - 10.4. LHV-l ei ole kohustust hüvitada kindlustatud eseme säilinud osa väärtust. Kui LHV hüvitab kindlustatud eseme asendamise kulud, on tal õigus asendada eseme omandiõigusele.
 - 10.5. Kui kindlustatud isik soovib jätta hävinud eseme enda omandisse, siis vähendab LHV kindlustushüvitist selle eseme kindlustusjuhtumijärgse väärtuse võrra.
 - 10.6. Muud tingimustes märgitud kulud hüvitab LHV kulu suurust tõendava dokumendi alusel mõistlikus ja põhjendatud ulatuses.

Kindlustatud isiku kohustused

11. Kindlustatud isik on kohustatud:
 - 11.1. teavitama LHV-d kahjujuhtumist esimesel võimalusel pärast selle toimumist või sellest teada saamist;
 - 11.2. tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, vältima kindlustusrisi võimalikku suurenemist ning mitte laskma kindlustusrisi suurendada isikutel, kes kasutavad kindlustatud vara;
 - 11.3. varastatud või röövitud eseme tagasisaamise järel pärast seda, kui LHV on selle eseme eest kindlustushüvitise välja maksnud, andma eseme LHV-le üle või tagastama selle eseme eest makstud kindlustushüvitise;
 - 11.4. loovutama pagasi hilinemise tõttu ostetud kestva- ja väärtuskaubad (esemed, mis on mõeldud pikemaajaliseks kasutamiseks, sealhulgas riided, jalatsid ja sporditarbed) LHV-le juhul, kui LHV seda soovib;
 - 11.5. tagastama talle väljamakstud kindlustushüvitise LHV-le juhul, kui pärast kahju hüvitamist LHV poolt ilmnevad hüvitamist välistavad asjaolud või kui kahju hüvitab kolmas isik;
 - 11.6. võimaldama LHV-l uurida kindlustusjuhtumi asjaolusid, et tuvastada kahju suurus ja kahju eest vastutavad isikud ning vajaduse korral kaasata eksperte kindlustusjuhtumi asjaolude kindlakstegemiseks;
 - 11.7. andma LHV-le kahjujuhtumi korral õiget ja täielikku teavet selle asjaolude, kahju suuruse ja võimalike vastutavate isikute kohta;

- 11.8. esitama LHV-le kahjujuhtumi korral dokumente ja kirjalikke seletusi ning vastama LHV küsimustele. Kui LHV-le on esitatud dokumentide koopiad, on LHV-l õigus nõuda originaaldokumente;
- 11.9. arvestama, et LHV-l on õigus saada kahjujuhtumiga seotud dokumente ja infot kolmandatelt isikutelt.

LHV kohustused

- 12. LHV on kohustatud:
 - 12.1. alustama pärast kahjuteate saamist viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitatava kahju suuruse;
 - 12.2. teavitama pärast kahjuteate saamist kindlustatud isikut sellest, millised dokumendid peab ta LHV-le esitama kahju põhjuse ja suuruse kindlakstegemiseks;
 - 12.3. tegema kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi nõutavate dokumentide saamist ning kahju suuruse ja tekke asjaolude kindlakstegemist;
 - 12.4. hüvitama kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju või maksuma kokkulepitud rahasumma või kindlustushüvitise ühekorraga või osadena või täitma tingimusi muul kokkulepitud viisil. LHV peab maksuma kindlustushüvitise välja mõistliku aja jooksul pärast kahjukäsitlustoimingute lõpetamist ja hüvitamisotsuse tegemist. Kui LHV viivitab rahalise kohustuse täitmisega, siis on ta kohustatud tasuma viivist võlaõigusseaduses sätestatud määras;
 - 12.5. hüvitama kahju hüvitamise kohustuse tekkimise korral muu hulgas vajalikud kulud, mille kindlustatud isik kandis seoses kahju kindlakstegemise ja selle suuruse määramisega. LHV ei pea kindlustatud isikule hüvitama eksperdi ega nõuandja palkamise kulu juhul, kui kindlustatud isik ei olnud tingimuste järgi kohustatud palkama eksperti või nõuandjat;
 - 12.6. keelduma kindlustushüvitise väljamaksmisest, kui makse saaja suhtes kohaldatakse piiravat rahvusvahelist finantssanktsiooni, mis on kehtestatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni resolutsioonide alusel või Euroopa Liidu või Eesti Vabariigi õigusaktidega.

LHV vabanemine täitmiskohustusest

- 13. LHV-l on õigus hüvitamisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada juhul, kui:
 - 13.1. kindlustatud isik on esitanud LHV-le tahtlikult valeandmeid või eksitavat teavet või jätnud esitamata olulise teabe, mis puudutab kahjujuhtumi olulisi asjaolusid;
 - 13.2. tegu on sündmusega, mille tagajärjel tekkinud kahju ei pea tingimuste alusel hüvitama;
 - 13.3. kahju tekkis esemele, mis ei ole tingimuste alusel kindlustatud;
 - 13.4. kindlustatud isik ei ole järginud mõnda tingimustes toodud ohutusnõuet või kohustust ja sellel on kahju tekkega põhjuslik seos;
 - 13.5. kahju teke on seotud õigusvastase teoga, mille pani toime kindlustatud isik;
 - 13.6. kui makse saaja suhtes kohaldatakse vastavat rahvusvahelist finantssanktsiooni, mille on kehtestanud Office of Foreign Assets Control (OFAC) Ameerika Ühendriikide vastavate õigusaktidega või HM Treasury Ühendkuningriigi vastavate õigusaktidega.

Kindlustuslepingu lõppemine ja ülesütlemine ning sellest taganemine

- 14. **Kindlustusleping lõpeb:**
 - 14.1. kindlustusperioodi lõppemise korral;
 - 14.2. kindlustuslepingu ülesütlemise korral;
 - 14.3. kindlustuslepingust taganemise korral;
 - 14.4. kindlustusvõtja ja LHV kokkuleppel;
 - 14.5. muudel õigusaktides ettenähtud alustel.
- 15. **Kindlustuslepingu ülesütlemine**
 - LHV-l on õigus kindlustusleping üles öelda, järgides õigusaktides ettenähtud ülesütlemise tähtaegu, kui:
 - 15.1. kindlustusvõtja ei ole täitnud kindlustuslepingut, sealhulgas ei ole tähtajaks tasunud kindlustusmakset;

- 15.2.** kindlustusvõtja on esitanud LHV-le kindlustuslepingu ja/või kindlustusjuhtumi asjaolude kohta tahtlikult valeandmeid;
- 15.3.** toimunud on kindlustusjuhtum ja LHV on teinud kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse;
- 15.4.** kindlustusrisk on suurenenud, sealhulgas juhul, kui see on suurenenud kindlustusvõtjast sõltumata ja kindlustusvõtja ei nõustu kindlustuslepingut muutma tagasiulatuvalt alates kindlustusrisi suurenemisest;
- 15.5.** ilmnevad muud õigusaktides sätestatud kindlustuslepingu ülesütlemise alused.
- Pooltel on õigus korduvreisikindlustuse kindlustusleping korraliselt üles öelda jooksva kindlustusperioodi lõpuks, teatades sellest vähemalt 45 päeva ette. Korduvreisikindlustuse leping on võimalik erakorraliselt üles öelda ainult poolte kokkuleppel.
- 16. Kindlustuslepingust taganemine**
- 16.1.** LHV-l on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingut sõlmides teatanud LHV-le kindlustusrisi mõjutavatest olulistest asjaoludest ja/või on esitanud teadlikult valeandmeid (sealhulgas tahtlikult vältinud olulise asjaolu teatamist). LHV võib kindlustuslepingust taganeda ühe kuu jooksul pärast seda, kui ta sai teada või pidi teada saada kindlustusvõtja teatamiskohustuse täitmata jätmisest.
- 16.2.** Kui kindlustusvõtja ei ole pärast kindlustuslepingu sõlmimist tasunud kindlustusmakset, võib LHV kuni makse tasumiseni kindlustuslepingust taganeda. Kui tasutud kindlustusmakse on väiksem kui poliisil märgitud tasuda tulev summa, siis loetakse, et kindlustusmakse ei ole tasutud. Kui LHV ei esita kindlustusmakse sissenõudmiseks hagi kolme kuu jooksul alates makse sissenõutavaks muutumisest, eeldatakse, et LHV on kindlustuslepingust taganenud.
- 16.3.** Kui kindlustusleping on sõlmitud sidevahendi abil, on kindlustusvõtjal õigus kindlustuslepingust taganeda 14 päeva jooksul alates selle sõlmimisest. Taganemise kohta tuleb kindlustusvõtjal esitada LHV-le kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avaldus. Taganemise korral tagastab LHV kindlustusvõtjale tema tasutud kindlustusmakse. Kui LHV on andnud kindlustusvõtjale kohese kindlustuskaitse, siis ei ole kindlustusvõtjal taganemisõigust.
- 16.4.** Kui kindlustusleping on üles öeldud või sellest on taganatud, siis ei ole alates kindlustuslepingu lõppemisest kindlustuslepingu pooltel enam sellest tulenevaid kohustusi. Poolte õigused ja kohustused, sealhulgas kindlustusvõtja kohustus tasuda LHV-le kindlustusmakseid, kehtivad kuni kindlustuslepingu lõppemiseni.

Alakindlustus, ülekindlustus ja mitmekordne kindlustus

- 17.** Kui poliisil märgitud kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal, vastutab LHV kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtusesse kindlustusjuhtumi toimumise ajal (alakindlustus).
- 18.** Kui poliisil märgitud kindlustussumma ületab märkimisväärselt kindlustusväärtust, hüvitab LHV tegeliku kahjusumma (ülekindlustus).
- 19.** Kui kindlustatud isik kindlustab sama kindlustusrisi mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate makstavate kindlustushüvitiste kogusumma ületab kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületavad kindlustusväärtuse, vastutavad kindlustusandjad solidaarselt (mitmekordne kindlustus).

Teadete esitamine

- 20.** Kõik tingimuste täitmiseks vajalikud teated esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Isikuandmete töötlemine

- 21.** LHV on õigustatud töötlemata tingimustega seotud isikuandmeid LHV kliendiandmete töötlemise põhimõtete alusel ja avaldama tingimustega seotud teavet kolmandale isikule, kelle õigus infot saada tuleneb LHV kliendiandmete töötlemise põhimõtetest.
- 22.** LHV-l on õigus säilitada tingimuste täitmisega seoses side- või muu vahendi abil saadud salvestisi ning vajaduse korral kasutada neid kindlustatud isiku esitatud tahteavalduste tõendamiseks.

Järelevalve ja kaebuste lahendamine

- 23. LHV tegevuse üle teeb järelevalvet Finantsinspeksioon, Sakala 4, 15030 Tallinn. Kindlustatud isikul on õigus esitada LHV peale kaebus Finantsinspeksioonile (telefon 668 0500, e-post info@fi.ee, veebileht www.fi.ee). Finantsinspeksioon ei lahenda LHV ja kindlustatud isiku vahelisi lepingulisi vaidlusi.
- 24. Kõik vaidlused lahendatakse poolte kokkuleppel tingimuste ja Eesti Vabariigi õigusaktide alusel.
- 25. Vaidluste lahendamise kohtuvälised organid on Eesti Kindlustusseltside Liidu lepitusorgan, Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn (telefon 667 1800, e-post lepitus@eksl.ee) ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Endla 10a, 10122 Tallinn (telefon 667 2000, e-post info@ttja.ee).
- 26. Kui kokkulepet ei saavutata, on pooltel õigus pöörduda maakohtusse.

Tingimustele kohalduv õigus ja tingimustest tulenevate nõuete aegumine

- 27. Tingimustele kohaldub Eesti Vabariigi õigus.
- 28. Tingimustest tulenevate nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaega hakatakse arvestama selle kalendriaasta lõpust, mil nõue muutub sissenõutavaks.

Vastuolud tingimuste dokumentides

- 29. Kui tingimused on tõlgitud võõrkeelde, juhindutakse vaidluse korral nende tõlgendamisel alati eestikeelsetest tingimustest.